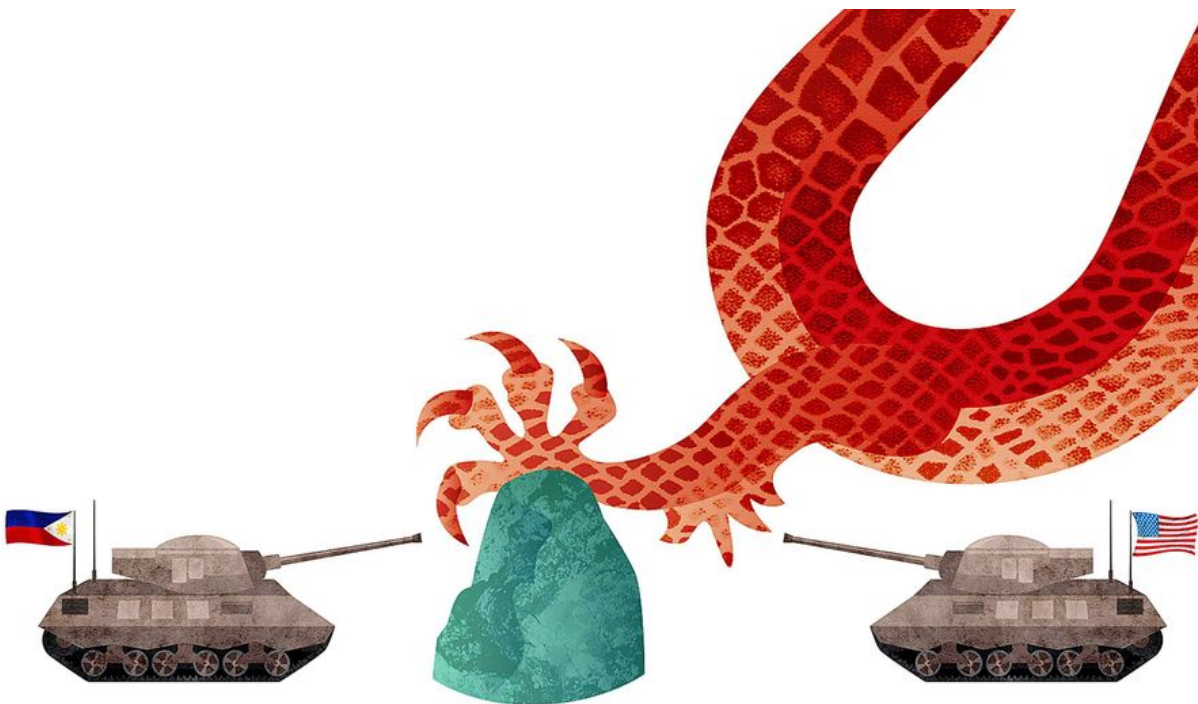

Đ̄ thúc đ̄y m̄t chīn l̄c nh̄ v̄y, M̄ và các đ̄ng minh ph̄i chūn b̄ đ̄i phó v̄i ph̄n ãng c̄a Trung Qūc. Washington ph̄i có đ̄ l̄c l̄ng trīn khai cùng các đ̄ng minh đ̄ Trung Qūc th̄y rõ r̄ng M̄ s̄n sàng đáp tr̄ m̄i hành vi gây h̄n c̄a Trung Qūc và đây chính là nguyên t̄c c̄t lõi c̄a bīn pháp r̄n đ̄.

Trong b̄i c̄nh Trung Qūc đang tích c̄c hīn th̄c hóa tham v̄ng tr̄ thành c̄ng qūc quân s̄ th̄ gīi, đ̄u quan tr̄ng hīn nay là chúng ta c̄n kīm ch̄ và xem xem līu ph̄n ãng tiêu c̄c c̄a qūc gia này v̄i phán quȳt c̄a Tòa Tr̄ng tài hôm 12/7 nh̄ th̄ nào.

Việt Nam chọn các tham vọng quân sự và chủng dân chủ của Trung Quốc, điều mà chúng ta hiện nay đó là Mỹ cần đến để các nước châu Á vấp ra một chiến lược ở Biển Đông nhằm đảm bảo an ninh cho khu vực và quan trọng với Mỹ và các đồng minh này. Trong nhiệm vụ tiếp qua, Trung Quốc vẫn luôn không ngừng củng cố các tuyên bố chủ quyền của họ đối với hầu hết Biển Đông trong “đường 9 đôn” là sự kiện của thế giới Trung Quốc dân chúng. Tuy nhiên, từ sau năm 2011, Bắc Kinh mới bắt đầu đẩy mạnh chiến dịch tăng cường các hoạt động để củng cố các yêu sách chủ quyền của mình.

Trong số các hành động của Trung Quốc, đáng chú ý nhất phải kể đến việc xây dựng 7 căn cứ mới ở quần đảo Trường Sa. Trung Quốc đã đưa các vũ khí mới tới các căn cứ này, từ đó tham vọng tăng cường trên Bãi cạn Scarborough, xây dựng các hệ thống mạng lưới thông tin mới để hỗ trợ việc triển khai các loại vũ khí tên công và gần đây để đưa thiết lập Vùng Nhấn định Phòng không (ADIZ), cũng như tiến hành các hoạt động “tuần tra” quân sự liên tục.

Mục tiêu chiến lược của Trung Quốc không đơn thuần chỉ là không ngừng các quy định lịch sử, mà tham vọng của nước này là kiểm soát Biển Đông. Để hiện thực hóa tham vọng này, Trung Quốc đang nỗ lực tìm cách tạo lập một “cái ao nhà” ở Biển Đông để bảo vệ các tàu ngầm mang tên lửa hạt nhân, đảm bảo các tàu sân bay trong tương lai và đội tàu đổ bộ của Trung Quốc có thể tiếp cận các vùng biển trên thế giới, gây sức ép chiến lược lên hơn đội với Đài Loan và đảm bảo khả năng tiếp cận với Trung và Mỹ trong các căn cứ và hỗ trợ mới xây dựng trên đảo Hải Nam. Bắc Kinh cũng dự định kết nối các căn cứ ở Biển Đông với các căn cứ quân sự đất liền ở Đông trong tương lai để bảo vệ sườn phía Nam của hành lang kinh tế-chính trị nối liền Trung Quốc với vùng Trung Á và châu Âu, phù hợp với chiến lược “Một vành đai, Một Con đường” mà Chủ tịch Tập Cận Bình khởi xướng.

Để hiện thực tham vọng này, có thể là trước những năm 2040, Trung Quốc cần phải tăng cường điều chỉnh các hoạt động chính trị, kinh tế và quân sự (trong khu vực) theo hướng có lợi cho mình. Trung Quốc có thể mua chuộc các nước yếu hơn ở Trung Á, châu Phi và Mỹ Latinh bằng các khoản đầu tư khổng lồ, nhưng kế hoạch quân sự trên toàn cầu và kiểm soát với Trung Quốc đòi hỏi nước này phải “chiếm chỗ” trước các căn cứ quân sự do Mỹ hay châu Âu, Trung Quốc và châu Âu.

Tuy nhiên, Trung Quốc không muốn lý giải hành vi gây hấn của họ ở Biển Đông theo hướng này. Từ đầu những năm 1990, Bắc Kinh luôn “vui vẻ” theo luận điệu rằng không

bao giờ đồng thuận với Hiệp hội các Quốc gia Đông Nam Á (ASEAN) và một Bộ quy tắc ứng xử của các bên trên Biển Đông (COC) nhằm tránh các cuộc khủng hoảng quân sự. Tuy nhiên 2010, khi Chính quyền Tổng thống Obama tích cực thúc đẩy hợp tác với ASEAN và chỉ trích Trung Quốc về các hành vi gây hấn, Bộ Kinh đã đáp trả một cách hung hăng và sử dụng các công cụ ngoại giao và tuyên truyền để khước từ Washington nhằm một kế xâm lược.

Năm 2013, dựa trên các điều khoản trong Công ước Liên hiệp quốc về Luật biển (UNCLOS), Philippines đã đâm đơn kiện Trung Quốc lên Tòa Trọng tài để phản đối các yêu sách chủ quyền của quốc gia này. Tháng 7 vừa qua, Tòa Trọng tài đã bác bỏ hoàn toàn “đường 9 đôn”, cũng như phủ nhận tính pháp lý của hòn đảo nhân tạo mới mà Bộ Kinh xây dựng trên đá Vành Khăn. Ngày 18/7, trong một cuộc gặp song phương, Đô đốc Hải quân Trung Quốc Ngô Thế Linh đã khẳng định với Tổng Lãnh Hải quân Mỹ Đô đốc John Richardson lập trường bác bỏ phán quyết của Bộ Kinh. Ông Ngô Thế Linh nói: “Chúng tôi sẽ không bao giờ ngừng xây dựng trên quần đảo Trường Sa một cách dõng dạc. Chúng tôi sẽ không bao giờ hy sinh chủ quyền và các lợi ích ở Biển Đông”.

Việc cho phép Bộ Kinh coi thường phán quyết của Tòa Trọng tài và vịn để Biển Đông sẽ chủ khuyến khích họ tiếp tục phủ nhận “các luật lệ” quốc tế, mà hầu hết các quốc gia đều tuân thủ để duy trì trật tự. Điều này có thể sẽ càng khiến Bộ Kinh hung hăng hơn và áp đặt quyền kiểm soát các tuyến đường biển quan trọng đối với Mỹ (25% số tàu thuyền hoạt động trên các tuyến đường biển này có đích đến là Mỹ). Trong thời Chiến tranh Lạnh, Mỹ và các nền dân chủ hiện không có sự liên lạc nào ngoài việc đoàn kết và báo về những gì mang tính sống còn. Bởi vậy, Washington và Manila nên đi đầu trong chiến dịch pháp lý và chính trị để buộc Bộ Kinh phải trao trả Bãi Vành Khăn cho Philippines và trao các quần đảo Trường Sa cho Liên Hiệp Quốc kiểm soát. Một điều kiện khác mà Mỹ cần phải làm là trang bị vũ khí để cho Philippines để quốc gia này có thể báo về quần đảo Palawan, trả lại các cuộc tấn công của Trung Quốc tại các quần đảo Trường Sa và ngăn Trung Quốc xây dựng thêm quần đảo Bãi Scarborough.

Để thúc đẩy một chiến lược như vậy, Mỹ và các đồng minh phải chuẩn bị đi phó với phần lớn của Trung Quốc. Washington phải có đủ lực lượng triển khai cùng các đồng minh để Trung Quốc thấy rõ rằng Mỹ sẵn sàng đáp trả mọi hành vi gây hấn của Trung Quốc và đây chính là nguyên tắc cốt lõi của biện pháp răn đe.

James A. Lyons là đô đốc đã nghỉ hưu của hải quân Mỹ. Ông từng là tổng lãnh hải

đi Thái Bình D ồng của M. Richard D. Fisher là nhà nghiên cứu cao cấp của Trung tâm Chi n l ọc và Phân tích Quốc t. Bài viết đ ọc đ ợng trên [The Washington Times](#)

V n C ồng (gt)